

Wrocław, 20.03.2019 r.

Podstawowe dane osobowe recenzenta:

prof. dr hab. Urszula Marciniak-Mazur

Dziedzina: sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna: instrumentalistyka

--

RECENZJA

Zlecniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, pismo z dnia 28.01.2019 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 08.12.2015 roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pani **mgr Cecylii Staneckiej**, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka,
- wyznaczenia recenzenta.

W świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady pisma sygnowanego datą 18.01.2019 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej **mgr Cecylii Staneckiej pt. „Twórczość wiolonczelowa Szymona Łaksa. Przeobrażenia stylistyczne oraz źródła inspiracji w kontekście interpretacji dzieła artystycznego.”** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzeń Rady w dniach 08.12.2015 r.

- uchwała o wyznaczeniu recenzentem pracy doktorskiej Kandydata mej osoby,

- dokumentacja dorobku artystycznego w przewodzie doktorskim mgr Cecylii Staneckiej
- dzieło artystyczne na nośniku CD
- opis dzieła artystycznego

Podstawowe dane o Kandydatce:

Pani mgr Cecylia Stanecka urodziła się 18 lutego 1988r. w Bydgoszczy. W roku 2012 ukończyła Uniwersytet Muzyczny im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie prof. Tomasza Strahla, a następnie Hochschule der Künste Bern w roku 2013 w klasie prof. Juliusa Bergera. Kandydatka doskonaliła swoje umiejętności na kursach mistrzowskich, pracując pod kierunkiem znakomitych profesorów: Umberto Clerici, Arto Noras, Ivan Monighetti, Kazimierz Michalik, Roman Jabłoński, Andrzej Bauer. Ukończyła również Podyplomowe Studia Menadżerskie dla Twórców i Animatorów Kultury na Uniwersytecie Warszawskim w roku 2014. Podjęła studia doktoranckie w klasie prof. Renaty Marzec w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, których finałem jest niniejsza dysertacja.

Cecylia Stanecka jest laureatką licznych konkursów m.in.:

- II nagroda na I Ogólnopolskim Konkursie Wiolonczelowym im. Luigiego Boccheriniego w Zamościu -2005
- finalistka Międzynarodowego Konkursu Wiolonczelowego w Liezen (Austria) - 2006
- nagroda główna na III Wiosennych Konfrontacjach Zespołów Kameralnych w Inowrocławiu – 2006
- uczestnictwo w Ogólnopolskim Konkursie im. Dezyderiusza Danczowskiego w Poznaniu – 2007
- II nagroda na Międzynarodowym Konkursie Wiolonczelowym im. Witolda Lutosławskiego - 2011
- Nagroda specjalna na konkursie Johann Andreas Stein Wettbewerb w Augsburgu - 2011
- I nagroda na Ogólnopolskim Turnieju Wiolonczelowym w Warszawie - 2011

Przebieg pracy zawodowej:

- Od 2014 r. – muzyk solista orkiestry *Opera Nova* w Bydgoszczy
- Współpraca z orkiestrami: Sinfonia Varsovia, Baltic South Philharmony, Open Mind Orchestra, Jungen Müncher Philharmonie, Filharmonia Zielonogórska

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska Pani mgr Cecylii Staneckiej pod tytułem „**Twórczość wiolonczelowa Szymona Laksa. Przeobrażenia stylistyczne oraz źródła inspiracji w kontekście interpretacji dzieła artystycznego.**” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wspomnianym tytułem.

Dzieło artystyczne obejmuje utwory Szymona Laksa:

1. *Sonata* na wiolonczelę i fortepian (1932)
2. *Trios pièces de concert* – na wiolonczelę i fortepian (1935)
3. *Passacaille (Vocalise)* - na głos lub wiolonczelę i fortepian (1946)
4. *Dialogue* - na dwie wiolonczele (1964)

Nagranie zostało zrealizowane w Sali Koncertowej im. Romana Suchockiego Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, współwykonawcy: Radosław Kurek – fortepian, Marta Nagawecka - wiolonczela,
realizator nagrania – Kamil Kęska.

Dzieło artystyczne ma niezwykle istotne zalety poznawcze, prezentując zupełnie nieznaną lub mało znaną szerszej społeczności muzycznej, twórczość kameralną polskiego kompozytora żyjącego w latach 1901- 1983, Szymona Laksa.

Wykonanie i interpretację przedstawionych utworów oceniam bardzo dobrze. Pani Cecylia Stanecka jest dojrzałą, świadomą artystką, swobodnie operującą różnorodnymi środkami wykonawczymi. Doktorantka posiada bardzo dobrą technikę instrumentalną, prezentuje wyrazistą artykulację i w większości materiału czystą intonację. Wykonanie jest klarowne i logiczne. Cały program wykonany jest z precyzją i klasycznym umiarem.

Stosunek doktorantki do założeń interpretowanego tekstu muzycznego *Sonaty i Trzech utworów koncertujących*, może świadczyć o wiedzy, wnikliwości i profesjonalnej świadomości i choć chwilami w kulminacjach, w wysokich rejestrach, zabrakło mi nieco brzmieniowej głębi i ciepłego tonu wiolonczeli, to w częściach szybkich, temperament doktorantki sprawdził się doskonale.

Geneza powstania *Passacaille* jest ściśle związana z wojennymi losami i tragicznymi przeżyciami kompozytora co determinuje charakter dzieła. Gra doktorantki jest logiczna i klarowna, lecz pozbawiona jest tego wewnętrznego imperatywu i przejmującego dreszczem tragizmu zawartego w dziele, niektóre fragmenty nużą swoim spokojem i jednostajnością.

Największe wrażenie robi na mnie ostatnia zarejestrowana na nośniku CD pozycja - *Dialogue*, gdzie znakomicie współpracujące wiolonczelistki i spójnie współbrzące instrumenty, doskonale realizują zasadę dialogowania. Niezwykła precyzja i dyscyplina rytmiczna, głębokie brzmienie, stopliwa barwa i dynamika pozwala słuchaczowi zauważyć porozumienie i wspólne, starannie wypracowane brzmienie artystek.

Nie sposób na potrzeby recenzji przewodowej rozpatrywać i oceniać jedynie interpretację partii wiolonczeli pani Cecylii Staneckiej, z pominięciem co najmniej równorzędnego wkładu włożonego w wykonanie dzieła, towarzyszących jej artystów. Należy podkreślić kunszt pianistyczny i kameralny, towarzyszącego doktorantce pianisty Radosława Kurka. Od samego początku współpraca duetu wiolonczela – fortepian, jest nienaganna w każdym aspekcie gry instrumentalnej, wykonanie artystów zabrzmiało niczym sprawnie działający organizm. Również spójna barwa, intonacja i artykulacja wiolonczelistki Marty Nagaweckiej sprawia, że elastyczność frazy, skupiona i zróżnicowana narracja w utworze *Dialogue* to dialogowanie równorzędnych muzycznych partnerów.

Starannie odczytana partytura, świadomość stylu i wierność w oddaniu założeń interpretacyjnych autora, sprawia iż otrzymujemy wiarygodny zapis dzieł wiolonczelowych Szymona Laksa.

Część opisowa pracy:

Praca pod tytułem: „**Twórczość wiolonczelowa Szymona Laksa. Przeobrażenia stylistyczne oraz źródła inspiracji w kontekście interpretacji dzieła artystycznego**” składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, wniosków końcowych, bibliografii oraz streszczeń w języku polskim i angielskim, ściśle wiążące się z dziełem artystycznym.

Poszczególne rozdziały są podzielone na tematyczne podrozdziały wprowadzające czytelnika w tok rozumowania i badań przeprowadzonych przez doktorantkę.

Rozdział pierwszy to kompendium wiedzy historycznej na temat polskiej szkoły neoklasycznej w Paryżu, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działalność Stowarzyszenia Młodych Muzyków Polaków w Paryżu i twórczości kompozytorów z nim związanych.

Najważniejsze treści merytoryczne odnoszące się do analizy formalnej dzieł wiolonczelowych Szymona Laksa oraz problematyki wykonawczej i interpretacyjnej, zawarte są w rozbudowanych rozdziałach trzecim i czwartym.

Niestety muszę stwierdzić, że styl wypowiedzi autorki w rozdziale czwartym znacznie odbiega od pozostałych rozdziałów. Zarówno język jak i sposób formułowania myśli jest zupełnie inny niż w pozostałych rozdziałach dysertacji. Autorce nie udało ustrzec się w pracy lapsusów słownych oraz „zbytnej prostoty językowej”.

Rozdział piąty i wnioski końcowe, podobnie jak rozdziały I i II, nie budzą zastrzeżeń pod względem merytorycznym i językowym.

Dysertacja zawiera również bibliografię, spis źródeł internetowych oraz spis wydawnictw nutowych, z których korzystała kandydatka, a także zgodnie z wymaganiami podsumowanie w języku angielskim.

Nieoceniona wartością dysertacji pani Cecylii Staneckiej, jest przybliżenie postaci polskiego kompozytora, żyjącego i tworzącego w niezwykle trudnych czasach, zapomnianego i niedocenionego. Przypomnienie jego twórczości jest znaczącym wkładem doktorantki w kulturę polską.

Konkluzja:

Praca doktorska Pani mgr Cecylii Staneckiej w sposób satysfakcjonujący rozwiązuje określone zagadnienia dysertacji. Doktorantka rozumie założenia artystyczne dzieł i w przekonujący sposób je realizuje. Kandydatka poprzez swój dorobek artystyczno – naukowy wnosi znaczący wkład w dziedzinę sztuki muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem swojej specjalności.

Na tym moim zdaniem polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktorantkę jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że kandydatka wykazała się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorantka rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku. **Stawiam wniosek o jej przyjęcie.**

prof. dr hab. Urszula Marciniak-Mazur